Advies HIC criteria Top 600 5 maart 2020

Uittreksel van het verslag van het openbare agendapunt van de vergadering op donderdag 5 maart 2020. Herijking HIC- criteria top 600.

Het gaat hier nu om een aanpassing van de bestaande criteria die eerder aan de CPA voor advies zijn voorgelegd. De komende tijd komen er vanuit AcVZ nog wel nieuwe programma's die aan de CPA zullen worden voorgelegd, onder andere het programma rond kwetsbare meisjes.

In de nu voorliggende herijking gaat het om drie hoofdpunten, veelal technisch van aard. De belangrijkste gaat om de toevoeging van een uitstroomuitzondering. Daarmee wil men personen op de Top600-lijst houden die volgens de formele criteria eigenlijk van de lijst zouden worden afgevoerd, maar in de afgelopen twaalf maanden een delict gepleegd hebben dat valt onder de HIC-categorie of te maken heeft met drugs, geweld of wapens. Tot nu toe werd deze risicogroep opgenomen in het zogenaamde reservoir. Dat is een formeel niet bestaande lijst van 1200 personen die voldoen aan de convenantcriteria, waaruit de 600 personen voor de Top600 en de bijbehorende regie werden geselecteerd op basis van de toepassingscriteria. Het reservoir van 600 bleek in de praktijk veel te breed gedefinieerd en werd amper gebruikt. Door het straktrekken van de criteria komt het reservoir te vervallen Voor de genoemde groep is nu een duidelijke uitzonderingsregel geformuleerd, zodat die op de Top600 lijst blijven staan. De betreffende personen die al op de lijst staan, maar daar volgens de oude regels van zouden worden afgevoerd, worden daar wel expliciet van op de hoogte gesteld. In de notificatiebrief staat aangegeven waaraan men moet voldoen om van de lijst geschrapt te worden. De jaarlijkse uitstroom van de Top600 gaat om ongeveer 130 personen. Met de nieuwe geformaliseerde uitzonderingsregel zouden elf personen op de lijst van 2019 blijven staan. Het zou voortaan jaarlijks naar schatting om vier tot acht personen gaan. De lijst wordt twee keer per jaar gescreend. Het gevaar van een 'zwarte lijst' zoals bij de Belastingdienst aan het licht kwam, is niet aan de orde.

De CPA is benieuwd waarom plofkraken niet tot de HIC-categorie gerekend worden.
De bestuurders zouden dat wel willen, maar plofkraken zijn niet eenduidig uit het politiesysteem te halen. Ze horen wel bij de uitstroomuitzonderingen, maar worden bij de instroom niet als zodanig meegenomen. De meeste plegers zitten overigens wel in de Top600 maar vanwege andere misdrijven.

De CPA is benieuwd of de website op dit punt actueel is.

AcVZ geeft aan dat het binnen de gemeentelijke organisatie ingewikkeld is te bewerkstelligen dat de eigen informatie up-to-date is. Men kan dus niet uitsluiten dat niet alles even actueel is.

De CPA is benieuwd hoe het zit met het leeftijdscriterium van dertig jaar en of hier geen sprake is van leeftijdsdiscriminatie.

De Top600 is vooral gericht op de significante groep van gemakkelijk beïnvloedbare jongeren die vaak vanuit het niets geronseld worden voor met name drugsgerelateerde criminaliteit, tot uiterst gewelddadige acties aan toe. Die groep is niet eenvoudig met criteria af te grendelen. Er is een leeftijdsgrens gesteld om de groep te beperken tot die risicogroep. Als jongeren in de Top600 die leeftijdsgrens passeren maar nog wel aan alle criteria voldoen, blijven ze erin. In het aangeleverde stuk wordt die leeftijdsgrens vermeldt in verband met een openstaand bespreekpunt. Voorheen werden alleen jongeren die te maken hadden met een HIC in de lijst opgenomen. Later zijn daar

ook de jongeren met drugs en geweld in opgenomen. De vraag is nu of die laatste categorie ook opgenomen moet blijven als ze de leeftijdsgrens passeren. Het is overigens een vrijwel uitsluitend juridisch-theoretische discussie omdat die grenssituaties zich sporadisch voordoen.

De CPA waarschuwt ervoor dat de discussies over geheime lijsten bij Belastingdienst, UWV en andere instanties ook publieke aandacht voor deze lijsten zou kunnen wekken. De vraag is hoe het staat met de wettelijke grondslag.

Amsterdam zit ook aan tafel bij de totstandkoming van de Wet Gegevensverwerking door Samenwerkingsverbanden die eind maart in de Tweede Kamer behandeld wordt. Daarin worden diverse Amsterdamse zaken uit de Amsterdamse aanpak met zoveel woorden genoemd. Dat zal veel discussies met casepartners over de grondslag voor deze gegevensverwerking beslechten. Zaken hoeven dan niet meer met een AMVB mogelijk gemaakt te worden, maar staan dan gewoon in de wet. Dat ziet men als een flinke stap vooruit.

De voorzitter bedankt voor de toelichtingen en zegt dat er een schriftelijk advies dat de CPA geen overwegende bezwaren ziet. Hij adviseert wel goed te letten op de actualisering van de website.

Het AcVZ zegt dat de CPA desgewenst welkom is voor een herhaald werkbezoek.

Bijlage: brief Herijking HIC – criteria top 600 (Actiecentrum Veiligheid en Zorg)

In de meegestuurde memo herijking HIC criteria top600 worden drie hoofdpunten besproken, namelijk:

A. Verbeteringen van de HIC-criteria;
B. Bespreken en besluiten over de doorstroom van HIC naar DG en de consequenties van de leeftijdsgrens; en
C. De toevoeging van een uitstroom-uitzondering.

Tijdens de vergadering is het belangrijkste hoofdpunt 'toevoeging van een uitstroomuitzondering' besproken. Deze uitzondering luidt als volgt:
"Indien een persoon die op de Top600-lijst is geplaatst maar niet meer aan de (HIC en/of DG) criteria voldoet, in de twaalf maanden voorafgaand aan het moment dat hij/zij zou uitstromen, tenminste eenmaal als verdachte is aangehouden voor een misdrijf met betrekking tot HIC, drugs, geweld of wapens, dan blijft deze persoon geplaatst op de Top600-lijst."

Het is de bedoeling om personen op de top600 lijst te houden die volgens de formele criteria eigenlijk van de lijst zouden worden afgehaald, maar in de afgelopen twaalf maanden een delict hebben gepleegd dat valt onder de HIC- categorie of te maken heeft met drugs, geweld of wapens. In deze uitzondering van de uitstroom worden plofkraak delicten niet opgenomen, omdat ze in eerste instantie niet bij de instroom top600 worden meegenomen. Plofkraakdelicten zijn niet eenduidig uit het politiesysteem te halen.

Tot op heden werd deze risicogroep opgenomen in het 'reservoir': de lijst met personen die wel aan de formele criteria voldoen, maar in de praktijk niet op de lijst terecht komen. Dit reservoir werd voorheen soms gebruikt om personen die zouden uitstromen, maar die recent waren aangehouden voor een misdrijf, toch op de lijst te houden. Nu er een duidelijke uitzonderingsregel

is geformuleerd vervalt 'het reservoir'. De personen die door de uitstroomuitzondering op de top 6oo lijst blijven, worden op de hoogte gesteld door middel van een notificatiebrief.

Tijdens de vergadering kwam de leeftijdsgrens aan de orde. Deze is vastgesteld op dertig jaar. Dit is gedaan om de groep te beperken tot de risicogroep zoals deze is vermeld in de criteria. Als jongeren in de Top6oo de leeftijdsgrens van dertig jaar passeren maar nog wel aan alle criteria voldoen dan blijven ze hierin. Nu de criteria zijn uitgebreid is de discussie ontstaan of ook de jongeren die drugs en/of geweld delicten hebben gepleegd ook opgenomen moeten blijven in de top6oo lijst als ze de leeftijdsgrens passeren. Dit is nog een punt van bespreking binnen het AVZ.

Advies

De CPA dankt de aanwezigen voor hun heldere toelichting. De commissie heeft geen bezwaren met betrekking tot de herijking van de HIC- criteria. Het niet langer aanhouden van een 'reservoir' zal de actualiteit en betrouwbaarheid van de registratie ten goede kunnen komen.
Kortheidshalve verwijs ik u naar de notulen. Ik vertrouw er op u aldus voldoende geïnformeerd te hebben.